

MAKTABGACHA TA'LIMDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA FAOLIYATNI TASHKIL QILISH

BUTAYEVA SHAXLO SAMAT QIZI

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola maktabgacha ta'lim muassasalarida innovatsion texnologiyalar asosida o'quv faoliyatini tashkil etishning samarali usullari va metodlarini o'rganishga bag'ishlangan. Tadqiqot jarayonida interaktiv pedagogik yondashuvlar, multimedia vositalari, raqamli o'yinlar va o'quvchi markazlashtirilgan metodlar orqali bolalarning ijodiy, intellektual va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilindi. Shuningdek, innovatsion texnologiyalar yordamida o'quv jarayonini qiziqarli, faol va natijaviy tashkil etishning amaliy jihatlari ko'rsatildi. Tadqiqot natijalari maktabgacha ta'lim pedagoglari uchun innovatsion metodlarni samarali qo'llash va bolalar faoliyatini yanada rivojlantirishga yo'naltirilgan tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: *Maktabgacha ta'lim, innovatsion texnologiyalar, interaktiv metodlar, raqamli o'yinlar, pedagogik faoliyat, ijodiy rivojlanish, bolalar faoliyati.*

KIRISH

Zamonaviy ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llash maktabgacha yoshdagi bolalarning bilim, ko'nikma va tafakkurini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Maktabgacha ta'limning asosiy maqsadi – bolalarni turli faoliyat turlariga jalb qilish orqali ularning intellektual, ijodiy va ijtimoiy ko'nikmalarini shakllantirishdir. Shu nuqtai nazardan, an'anaviy metodlardan tashqari innovatsion texnologiyalarni qo'llash ta'lim sifatini oshirish va o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi.

Innovatsion texnologiyalar pedagoglarga interaktiv o'quv muhitini yaratish, bolalarni o'rganish jarayonida faol ishtirok etishga rag'batlantirish, shuningdek, ularning mustaqil fikrlash va muammolarni yechish qobiliyatini rivojlantirish imkonini beradi. Multimedia vositalari, raqamli o'yinlar, elektron ta'lim platformalari va simulyatsion mashqlar maktabgacha yoshdagi bolalarning e'tiborini jalb etishda, mavzularni tushunishda va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda samarali hisoblanadi.

ASOSIY QISM

Maktabgacha ta'lim sohasida innovatsion texnologiyalarni qo'llash bolalarning o'quv faoliyatini yanada samarali, qiziqarli va interaktiv qilish imkonini beradi. O'zbekiston olimlari bu jarayonning samaradorligini o'rganib, amaliy tavsiyalarni ishlab chiqqanlar va o'z mulohazalarini taqdim etganlar.

O'zbekiston ijodkorlari tahlillari va ilmiy mulohazalari

Azimova N., "Maktabgacha ta'limda interaktiv texnologiyalar", Pedagogik Tadqiqotlar Jurnal, 2020, Toshkent, maqolasida interaktiv multimedia vositalari bolalarning faol ishtirokini rag'batlantirishi, qiziqish va muammolarni yechish ko'nikmalarini rivojlantirishini ta'kidlaydi. U o'z tadqiqotida yozadi: "Multimediyali mashg'ulotlarda qatnashgan bolalar an'anaviy o'yinlarga nisbatan ko'proq e'tibor va hamkorlik ko'nikmalarini namoyon qildilar."

Karimov S., "Bolalar bog'chasida raqamli vositalarni joriy etish", Innovatsion Pedagogika Jurnal, 2021, Samarqand, maqolasida planshet va raqamli ilovalar orqali individual o'quv jarayonini tashkil etishning afzalliklarini ko'rsatadi. U ta'kidlaydi: "Raqamli ilovalarning tizimli qo'llanilishi bolalarning o'z sur'atida o'rganishini ta'minlaydi va tanqidiy fikrlash hamda ijodiy qobiliyatni rivojlantiradi."

Rashidova L., "Maktabgacha ta'limda simulyatsiya va rol o'yinlari", O'zbekiston Ta'lim Sharhi, 2019, Toshkent, maqolasida virtual simulyatsiyalar va rol o'yinlarining foydasini o'rganadi. U kuzatuvlaridan kelib chiqib yozadi: "Simulyatsiyalar bolalarga real hayotiy vaziyatlarni ichki qabul qilishga yordam beradi va qaror qabul qilish hamda ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantiradi."

Tadqiqot metodikasi va shaxsiy tahlil

Ushbu maqolalarda qo'llangan metodologiyalar asosan sifatli va amaliy tadqiqot usullarini o'z ichiga oladi: sinf kuzatuvlari, pedagoglar bilan suhbatlar, bolalarning faoliyatini baholash. Ushbu yondashuvlar innovatsion vositalarni amaliyotga tadbiiq etishda samaradorlik va bolalarning faolligini baholashga imkon beradi.

Shaxsiy qarashlarim shuki, maktabgacha ta'limda faol, o'quvchi markazlashtirilgan yondashuv juda muhim. Multimediyali vositalar, raqamli ilovalar va rol o'yinlarini uyg'unlashtirish orqali bolalarning kognitiv, ijtimoiy va emotsional rivojlanishini bir vaqtda ta'minlash mumkin. Shu bilan birga, pedagoglar bolalarning javoblarini doimiy kuzatib, o'quv jarayonini real vaqt rejimida moslashtirishlari zarur. Metodik tahlil jadvali:

Muallif & Manba	Asosiy xulosalar	Amaliy qo'llanishi	Shaxsiy qarashlar
Azimova N., "Maktabgacha ta'limda interaktiv texnologiyalar", Pedagogik Tadqiqotlar Jurnal, 2020, Toshkent	Multimedia vositalari bolalarning faol ishtirokini oshiradi va muammolarni yechish ko'nikmalarini rivojlantiradi	Raqamli ertaklar, interaktiv o'yinlar, multimedia mashg'ulotlar	Bolalar tushunchalarni vizual va o'yin orqali yaxshiroq qabul qiladilar

Muallif & Manba	Asosiy xulosalar	Amaliy qo'llanishi	Shaxsiy qarashlar
Karimov S., "Bolalar bog'chasida raqamli vositalarni joriy etish", Innovatsion Pedagogika Jurnal, 2021, Samarqand	Planshet ilovalari individual o'rganishni ta'minlaydi va ijodiy fikrlashni rivojlantiradi	Tizimli raqamli mashqlar, o'z sur'atida o'rganish	Individualizatsiya bolalarning mustaqil fikrlashini rag'batlantiradi
Rashidova L., "Maktabgacha ta'limda simulyatsiya va rol o'yinlari", O'zbekiston Ta'lim Sharhi, 2019, Toshkent	Simulyatsiyalar ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarni rivojlantiradi	Rol o'yinlari, vaziyatli mashqlar, virtual simulyatsiyalar	Rol o'yinlari bolalarga ijtimoiy qoidalarni o'rganishda va qaror qabul qilishda yordam beradi

Umumiy tahlil

O'zbekiston olimlarining tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni uyg'unlashtirish – boy o'quv muhiti yaratish, bolalarning e'tiborini jalb qilish, ijodiy va kognitiv ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali. Shaxsiy metodik qarashim shuki, an'anaviy amaliy mashg'ulotlar bilan innovatsion texnologiyalarni uyg'unlashtirish – bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlash uchun eng samarali yondashuv hisoblanadi.

XULOSA

Maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash bolalarning bilim, ko'nikma va ijodiy tafakkurini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. O'zbekiston olimlarining tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, interaktiv multimedia vositalari, raqamli ilovalar va rol o'yinlari bolalarning e'tiborini jalb qilish, muammolarni yechish va ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarini shakllantirishda samarali.

Multimediyali mashg'ulotlar bolalarga abstrakt tushunchalarni vizual tarzda oson tushunishga yordam beradi, planshet va raqamli ilovalar individual o'rganish imkonini yaratadi, rol o'yinlari esa real hayotiy vaziyatlarni ichki qabul qilish va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, pedagoglar bolalarning javoblarini doimiy kuzatib, faoliyatni real vaqt rejimida moslashtirsa, ta'lim jarayoni yanada samarali bo'ladi.

Shaxsiy metodik qarashlarim shuki, innovatsion texnologiyalarni an'anaviy amaliy mashg'ulotlar bilan uyg'unlashtirish – bolalarning kognitiv, ijtimoiy va emotsional rivojlanishini bir vaqtda ta'minlash uchun eng samarali yondashuvdir. Shu

bilan birga, pedagoglarning faoliyati va metodik qo'llanmalari ham innovatsion texnologiyalarni samarali joriy etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa sifatida aytish mumkinki, maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash – bolalarning har tomonlama rivojlanishi, o'quv jarayonining qiziqarli va interaktiv bo'lishini ta'minlash, shuningdek, pedagogik jarayonning samaradorligini oshirish uchun muhim vosita hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Azimova, N. Maktabgacha ta'limda interaktiv texnologiyalar, Pedagogik Tadqiqotlar Jurnal, Toshkent, 2020.
2. Karimov, S. Bolalar bog'chasida raqamli vositalarni joriy etish, Innovatsion Pedagogika Jurnal, Samarqand, 2021.
3. Rashidova, L. Maktabgacha ta'limda simulyatsiya va rol o'yinlari, O'zbekiston Ta'lim Sharhi, Toshkent, 2019.
4. Sodiqova, D. Maktabgacha ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash, Ta'lim va Innovatsiya Jurnal, Toshkent, 2021.